

SILOVIT POTRES V JUŽNEM DELU CALIFORNIJE

SEDEM POTRESNIH SUNKOV JE POVZROČILO MED SAN DIEGO IN VENTURO GROZNO RAZDEJANJE

Nekatera poročila pravijo, da je mrtvih nad petdeset oseb, druga pa javljajo, da znaša število smrtno ponesrečenih skoro dvesto. — Hiše so se porušile, in v mestih je izbruhnil požar. — Vsled potresa prizadeto ozemlje je dvesto milj dolgo in tristo milj široko.

LOS ANGELES, Cal., 10. marca. — V ozemlju med San Diego in Venturo se je pojavilo sinoči sedem močnih potresnih sunkov, ki so povzročili ogromno škodo. V mestih in naseljih je izbruhnil požar. Opustošenje je grozno.

Prvi potresni sunk se je pojavil malo pred šestimi uro zvečer. Ostali so sledili v kratkih presledkih.

Iz vseh kfajev opustošenega ozemlja prihajajo poročila o smrtnih slučajih, ponesrečbah in uničenju.

Sprva je bilo rečeno, da je bilo usmrčenih najmanj petdeset oseb, poznejša poročila so pa iavljala, da znaša njihovo število skoro dvesto.

Nad tisoč petsto oseb je resno poškodovanih.

Najbolj je prizadeto pristaniško mesto Long Beach. Trgovska četrt je popolnoma uničena. Nekatera poročila govore o stoterih mrtvih.

Z mornariške postaje San Pedro je bilo poslanih šeststo mož v Long Beach, da pomagajo policiji in ognjegascem.

V več kot dvajsetih mestih Južne Californije je takoj po potresu izbruhnil požar. Potres je povzročil tudi več avtomobilskih nezgod, pri katerih je mnogo ljudi izgubilo življenje.

Polijska postaja in staro poslopje trgovske zbornice na Broadwayu sta se porušila. Padajoča opeka je poškodovala dosti oseb. Požar, ki je izbruhnil v dolnjem delu mesta, so kmalu pogasili, ker so vodovodne cevi k sreči ostale nepoškodovane. V pristaniškem delu mesta ogenj še vedno divja.

Kmalu po osmi uri je bilo sporočeno, da je v južni Californiji usmrčenih 53 oseb, 2500 pa ranjenih.

Iz predmestja Huntington Park je sporočila policija, da je bilo usmrčenih pet oseb, ki so se nahajale pri pogrebu. Tamkajšnja visoka šola in neko skladišče sta v plamenih.

V Long Beach je 25 mrtvih, v Watts 3, v Santa Anna 3, v Compton 12 in v San Pero 2.

V Long Beach so porušeni trije bloki hiš. V Compton so porušena skoro vsa trgovska poslopja. To mesto se nahaja med Long Beach in Los Angeles. — V Santa Anna je poslopje Politehnike porušeno do tal.

V Long Beach so izkopali do osmih štiri trupla iz razvalin. Veliko poslopje telefonske družbe se je porušilo. Koliko uslužbencev je pod razvalinami, se zaenkrat še ne ve. Nekateri domnevajo, da se je večini posrečila rešitev.

Deset minut pred deveto uro se je zopet pojavil izredno močan potresni sunk. Del Palos Verde gorovja se je posul. Iz daljave je bilo mogoče videti silen oblak prahu.

V Wilmington je bil usmrčen nek avtomobilist, ki je vsled potresa izgubil kontrolo.

Slavni nemški fizik dr. Albert Einstein je baš zapustil tehniko v Pasadena, ko se je pojavil prvi sunk.

Študentje so pričeli bežati na vse strani.

Visoke palme so se majale kakor nihalo pri uri.

"GLAS NARODA" — list slovenskega naroda v Ameriki. — Naročajte ga!

Zvezne rezervne banke so odprte

POGREB ŽUPANA ČERMAKA

Velikanska procesija ljudi v žalnem sprevodu. Mrtvaški obredi v stadiju. — 92 organizacij se je udeležilo spreveda.

Chicago, Ill., 10. marca. — Velika procesija žalostnih ljudi je spremljala za vedno bivšega župana Antona J. Čermaka na njegovi zadnji poti.

Iz mestne hiše, kjer je umrl župan, ležal zadnjih 24 ur, in katerega si je v tem času ogledalo nad 50.000 ljudi, je bila njegova bronasta rakev prenešana v Chicago Stadium.

V velikem stadiju, kjer so se vršile rokoborbe, kjer so bila razna politična zborovanja, kjer sta bili lansko leto dve konvenciji republikanske in demokratske, so bili opravljeni mrtvaški obredi za pokojnim županom.

Mesto ni še nikdar prej videlo takega pogreba in toliko pogrebcev. Skoro celo prebivalstvo mesta je bilo priča žalostnega spreveda; za krsto je bilo brez števila avtomobilov z venci, 1000 godcev, ki so igrali mrtvaške koračnice in žalostinke in s poslopij so visle črne zastave.

Pri pogrebu je bilo udeleženi 92 organizacij; brez števila brzojavk je prišlo v njegovo hišo — vse to kaže veliko spoštovanje ne samo prebivalstva mesta Chicago, temveč vsega ameriškega naroda do moža, ki je v politiki igral važno vlogo, ki je bil sicer priseljenec iz Češke in je delal v rudniku, pa si je s svojo marljivostjo in vztrajnostjo priboril pot do najbolj odličnega mesta.

Ker je padel kot žrtev krogla, ki je bila namenjena predsedniku Rooseveltu in ker se je skozi 19 dni hrabro boril proti smrti, ga mesto Chicago smatra za svojega junaka.

Poleg raznih drugih skupin so bil v polnem številu zastopana češka društva. Zastopane so bile tudi tuje države po svojih konzulih, zvezna in državna vlada po svojih odposlancih.

V sprevodu je bilo nad 50.000 ljudi, po ulicah pa je gledalo spreved več tisoč ljudi.

Iz stadiuma je spreved odšel na češko narodno poopališče, osem milj proti severozapadu, kjer je bila Čermakovo truplo položeno v družinsko grobnico poleg njegove žene Mary, ki je umrla leta 1928.

ZANGARA JE OBDO- JEN NA SMRT

Miami, Fla., 10. marca. — Giuseppe Zangara, morilec čikaškega župana Antona Čermaka je bil obsojen na smrt.

Zangara, čegar nespametni poskus ustreliti predsednika Roosevelt v Bay Front Park 15. febr. je imel za posledico, da je bil obstreljen Čermak in štiri druge osebe, je bil prepeljan v sodno dvorano in sodnik je takoj izrekel smrtno obsodbo.

VELIKI IZGREDI V AVSTRIJI

Vojaštvo patrolira po Dunaju. — Poslanci so proti kanclerjevi diktaturi. — "To ni mesto sužnjev."

Dunaj, Avstrija, 10. marca. — Dva polka vojakov sta bila pripeljena na Dunaj, ker so se pojavili nemiri, ko je kancler Dollfuss razglasil diktatorstvo. Poslanska zbornica pa je v protest proti kanclerju imela posebno sejo.

Vojaki so bili poslani iz Kremisa, Korneuburga, Stockerau in Neusiedl. Nekaj vojakov se je v tovornih avtomobilih pripeljal pred poslansko zbornico.

Poslansko zbornico je v sredo razpustil kancler Dollfuss, ko je prevzel diktatorstvo, toda predsednik zbornice, Karl Renner, je sklical zasedanje zbornice v namenu, da brani ustavo.

Kancler je zaplenil celo izdajo socialističnega lista, v katerem je Renner objavil svojo izjavo, ter je poklical v mesto vojaštvo, ko je poslanska zbornica zborovala.

Ob istem času je tudi prepovedal 73 socialističnih zborovanj, ker so bila vsled vladne odredbe, da so prepovedani vsi shodi, protipostavna. V službo je bila tudi poklicana vsa policija, da vzdržuje red.

Poslanska zbornica je bila polna občinstva, ko je svolasi dunajski župan Carl Seitz, ki je dan poprej rekel kanclerju Dollfussu, da je diktatura protustavna, zaklical: "To ni mesto sužnjev! In svarimo vlado pred posledicami te diktature."

Po ulicah vlada primeroma mir, razun, da pred vladnimi poslopji stojijo vojniki. Ostali vojniki so nastanjeni v barakah okoli katerih imajo razpostavljene strojne puške. Pri sebi imajo tudi oklopne avtomobile z nastavljenimi strojnimi puškami.

KAKO JE PREDSEDNIK PISAL BANČNO ODREDBO

Washington, D. C., 10. marca. — Voj jeter in čebule se je širil po magočinih dvorah Bele hiše. V ovalni dvorani, v prvem nadstropju je predsednik Roosevelt z izposojenim peresom podpisal bančno odredbo. Kamere so bile obrnjene vanj, da naslikajo zgodovinski dogodek.

— Franklin! — je vzkliknila Mrs. Roosevelt. — Popravi si lase!

Predsednik se nasmeje. Zvezni zakladničar William H. Woodin prihiči. Bil je prepozen in se opraviči.

— Gospod tajnik, — pravi Mrs. Roosevelt, — prosim pomagajte Franklinu počesati lase.

Woodin uboga. Smeje pomaga predsedniku počesati zmešane lase, medtem ko je narod nestrpno čakal na besedo, ki bo naznanila podpis odredbe.

Predsednik Roosevelt je naglo pojedel jetra s čebulo v svoji pisarni. Vse stvari, katere je pripeljal s seboj iz Albany, še niso na svojem mestu. Po vseh kotih se nahajajo kupi knjig in modeli raznih ladij. Slike slone ob ste-

KITAJCI SE BRANIJO

Ob kitajskem zidu so Kitajci odbili Japonce. — Polastili so se Kupei prelaza. — Njihov cilj je Čengteh.

Peiping, Kitajaka, 10. marca. — Nasprotno z japonskimi poročili Japonci niso zavzeli strategično važnega prelaza Kupei v kitajskem zidu, temveč so jih Kitajci celo potisnili nekaj milj nazaj proti Čengteh, glavnemu mestu Džehola.

Japonska poročila sama priznavajo, da Kitajci še vedno držijo prelaz Kupei, ki se nahaja 65 milj severovzhodno od Peipinga ob glavni cesti proti Čengteh.

Kitajsko uradno poročilo pravi, da so bili Japonci po enodnevnih vročih bojih pri Čingshillangu, dvajset milj severozapadno od mesta Kupei, ki brani prelaz Kupei, potisnjeni nazaj in da so Kitajci v svojem napadu v sredo ponoči pognali Japonce več milj proti Čengtehu. Kitajci priznavajo, da so imeli po celodnevnih bojih 2000 izgub, Japonci pa mnogo več.

Zdaj je jasno, da se je kitajska armada v zadnjem trenutku za trdno postavila Japoncem v bran in da nima namena umakniti se onstran zidu v severno Kitajsko.

Kitajska poročila pravijo, da se Kitajci pripravljajo na ofenzivo, da si zopet osvoje glavno mesto Džehola. Zaradi gorate pokrajine pa se vojaškim izvedenecem zdi skoro nemogoče, kajti Japonci so se v gorah okoli Čengteha dobro utrdili.

Za slučaj kitajske ofenzive pa bodo Japonci najbrže pričeli prodirati proti Peipingu in Tientsinu in bi bila severna kitajska armada odrezana od ostale Kitajske.

Maršal Čang Hsiao-liang in vrhovni poveljnik general Čang Kaj-Šek sta se v sredo osem ur posvetovala v Čangsinu, dvajset milj južnozpadno od Peipinga. Maršal Čang se je nato vrnil v Peiping. Čang Kaj-Šek pa je odpotoval proti jugu. Na tej konferenci je maršal Čang ponovil svojo prošnjo, da se mu dovoli, da odstopi kot načelnik vojnega sveta v Peipingu in da se mu poveri poveljstvo armade v Džeholu.

V Peiping dovažajo vlaki veliko število ranjencev. Mnogi ranjeni so ležali po dva dni v snegu in v hudem mrazu, predno so jih pobrali in odpeljali v bolnišnice.

Čingčev, Mandčurija, 10. marca. — Glavno poveljstvo japonske armade v Mandčuriji je izdalo povelje za splošen napad v namenu, da bodo uničene vse kitajske čete, ki se še branijo ob kitajskem zidu.

nah. Slika Mrs. Roosevelt visi na vratih. Predsednikova olinata slika je še vedno prevezana z žico. Njegov rdeči gugalni stol je obložen z blazinami. V vrsti stoji šest stolov za eigorni pepel.

Roosevelt pogleda po sobi, v kateri je ves dan sprejemal voditelje kongresa. Sede v naslonjač in hi izposodi pero od Miss Nancy Cook prijateljice svoje žene in podpiše značilno in pomembno bančno odredbo.

VSE TRDNE BANKE BODO ZAČELE V PONDELJEK POSLOVATI

WASHINGTON, D. C., 10. marca. — V pričanju, da se je finančni položaj dežele znatno izboljšal, je pooblastil predsednik Roosevelt državnega zakladničarja Woodina, naj dovoli "zdravim" finančnim ustanovam, da bodo čimprej začele poslovati. Vse banke, ki so na trdni podlagi, bodo najbrže že v ponedeljek odprle svoja vrata.

Da bo denarni promet omogočen, je dovolil otvoriti dvanaest zveznih rezervnih bank, ki bodo že jutri začele dajati bankam, ki so z njimi v zvezi, posojila, ki morajo biti pokrita z vladnimi zadolžnicami.

Zaenkrat je vsem bankam dovoljeno izplačevati denar, ki je namenjen za plače delavcem in za najnujnejše življenjske potrebnice, predvsem za živila.

Državni zakladničar Woodin je brzojavil bančnim komisarjem po vseh državah, pod kakšnimi pogoji zamorejo začeti državne in narodne banke poslovati.

Natančen čas za obnovo poslovanja še ni določen, toda uradniki državnega departamenta bodo čimprej mogoče rešili prošnje za licence.

Predsednik Roosevelt je še vedno finančni diktator in ima neomejeno oblast nad vsemi bančnimi zavodi. Izvajanje zlata v ozemstvu je še vedno prepovedano. Predno bodo zlate zaloge dežele sproščene, bo moral kongres uveljaviti drastične reforme glede bančnega poslovanja.

Roosevelt je rekel časniškim poročevalcem, da se onim ljudem, ki imajo denar v bankah, katere ne bodo takoj odprte, ni treba ničesar bati.

V mnogih slučajih bo trajalo več dni, predno bo mogoče ratančno ugotoviti, v kakšnem finančnem stanju se nahajata ali ona banka.

Washington, D. C., 10. marca. — Demokratični voditelji v kongresu sestavljajo z mrzlično naglico zakonodajo, ki bo omogočila predsedniku znižati stroške. Podpora, ki jo dobivajo veterani svetovne vojne bo znatno skrajšana. Dasi se bo pojavil proti temu v kongresu precejšen odpor, bodo tozadavne predloge brez dvoma sprejete.

PRAŠIČ ZA ŠOLNINO

Sioux City, Iowa, 10. marca. — Pred vrata Morningside visoke šole se je pripeljal nek farmer in je zložil 300 funtov težkega prašiča ter 100 funtov medu.

Šolskega ravnatelja je prosil, ako hoče to sprejeti kot pločilo za šolnino in stanovanje njegove hčere.

Šolski ravnatelj je ponudbo z veseljem sprejel.

JAPONSKA KUPUJE LADJE

London, Anglija, 9. marca. — Japonska je kupila dve angleški in dve kanadski ladji. Odkar so se pričeli boji v Džeholu, je Japonska kupila že devet ladij.

Kanadski ladji bo Japonska porabila za trgovino, angleški ladji pa bodo razbili in porabili železo za topove.

IZ "MARXA" BO "HITLER"

Marxov kip bodo preliči v Hitlerjev kip. — Tudi Hindenburgov kip bo vlit iz tega kipa.

Berlin, Nemčija, 10. marca. — Narodni socialisti nadaljujejo svojo politiko proti nemški komunistični stranki in v zvezi s tem je pruska vlada naznanila, da je vlada zasegla hišo Karla Liebknechta, kjer je bil prej glavni stan komunistov, in je bila prekrščena na ime "Hisa Horst Wessel" v počastv pesnika, ki je napisal fašistovski himno in ki je bil ubit na ulici v boju s komunisti. Poslopje bo od sedaj glavni stan politične policije za pobijanje komunizma.

Ob istem času je bilo tudi naznanjeno, da bo bronasti kip Karla Marxa, ki stoji na hodniku Liebknechtove hiše, pretopljen in bo iz njega narejen kip kanclerja Adolfa Hitlerja in predsednika Paula von Hindenburga.

ROOSEVELTOV SIN HOČE DELATI

Little Rock, Ark., 10. marca. — Elliott Roosevelt, sin predsednika Roosevelta in njegov prijatelj Ralph Hitecock sta se s svojim avtomobilom na potu v Arizono vstavila v mestu in sta rekla, da iščeta delo.

Na vprašanje, ako namerava kupiti renčo, je odgovoril Roosevelt: — Treba je imeti denar, če kdo hoče kupiti renčo. In jaz ga nimam.

MUNICIJA PRIHAJA V GDANSK

Berlin, Nemčija, 10. marca. — Nemška časnikarska agentura prinaša poročilo iz svobodnega mesta Gdansk, da je poljska vlada naznanila, da bo v prihodnjih dnevih prišlo več poljskih ladij v municijo v Westerplatte, kjer se nahaja glavna zaloga poljske municije, ki pa tudi tvori glavni vhod v mesto Gdansk, da odredi, da v času prevoza municije ne bodo druge ladje v zalivu Westerplatte.

Iz poljskega pristanišča Gdynia prihaja poročilo, da sta tja pripeljala dva vlaka poljsko vojaštvo.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

